

Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle liittyen hallintovalitukseen elinympäristölautakunnan päätöksestä 15.8.2023 § 109

Elinympäristölautakunta 07.11.2023 § 156

235/07.01.04.01/2023

Lausunto

Itä-Suomen hallinto-oikeus on 21.9.2023 /Dnro 1828/03.04.04.01/2023) lähettänyt Liperin kunnan elinympäristölautakunnalle lausunto- ja asiakirjapyyntöön liittyen asianosaisen tekemään hallintovalitukseen 10.9.2023. Muutoksenhaun alainen päätös; Liperin kunnan elinympäristölautakunnan päätös 15.8.2023 § 109.

Liperin kunnan elinympäristölautakuntaa pyydetään antamaan asiassa lausunto, vastaamaan valittajan esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausumaan esitetystä selvityksestä ja toimittamaan kaikki valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat ja muu tarvittava selvitys.

Lausunnon mukaisesti valittajan valitukset tulee hylätä perusteettomina tai jättää tutkimatta jäljempänä tarkemmin esitetyin perusteluin.

Lausunnon perustelut

1. Asianosaisen vaatimukset liittyen § 109 väärään lautakuntaesittelyyn:

Teknisen johtajan 19.6.2023 päätöksen mukaisesti oikaisuvaatimuksen tekijän tietopyyntöihin ja -vaatimuksiin on vastattu avoimesti ja asianmukaisesti. Kaikki oikaisuvaatimuksen tekijän pyytämät ko. asiaan liittyvät asiakirjat ja materiaalit on toimitettu hänelle, kuten teknisen johtajan päätöksessä on kuvattu (Oheismateriaali 1).

Kiinteistöllä 426–405–128–40 (kiinteistötoimitus 4.1.2023; ent. 426-405-128-18) tehdyistä ruoppauksista tekstiviestin lähettäneen henkilön yhteystietoja (nimi, puhelinnumero) ei ole luovutettu, koska kyseinen henkilö on nimenomaisesti kieltänyt niiden antamisen. Julkisuuslain 11 §:n mukaisesti asianosaisella, hänen edustajallaan ja avustajallaan ei ole edellä 1 momentissa tarkoitettua oikeutta asiakirjaan, josta tiedon antaminen olisi vastoin erittäin tärkeää yleistä etua tai muuta erittäin tärkeätä yksityistä etua. Tässä tapauksessa erittäin tärkeä yleinen etu liittyy siihen, että huolestuneet kuntalaiset vastaisuudessaakin uskaltavat ilmoittaa vastaavista tapauksista viranomaisille ilman pelkoa siitä, että

kaikissa tapauksissa heidän henkilötietojaan puhelinnumeroineen luovutettaisiin kolmansille osapuolille.

Lisäksi asian käsittelyn kannalta merkityksettömän ilmoittajan henkilötietojen antaminen olisi vastoin tärkeitä yksityistä etua; tässä tapauksessa kyseessä olevan henkilön yksityisyyden suojaa; hän nimenomaan on kieltänyt henkilötietojensa antamisen. Julkisuuslain mukaan tiedonsaantioikeuden edellytyksenä on lisäksi, että pyydetty tieto voi tai on voinut vaikuttaa tiedon pyytäjää koskevan asian käsittelyyn. Tässä tapauksessa kunta ei ole asiaa käsittelevä viranomainen eikä voine tulla sellaiseksi vain tekemällä kyselyn (Oheismateriaali 2) toiselle viranomaiselle (ELY on toimivaltainen viranomainen), joten pyydetty tieto ei ole voinut vaikuttaa asian käsittelyyn.

Rakennustarkastuspäällikkö on käynyt 3.1.2023 ilman ilmoitusta kiinteistön omistajalle havainnoimassa ja kuvaamassa järveltä päin tilannetta kiinteistöllä. Muita asiakirjoja kyseisestä käynnistä ei ole, paitsi rakennustarkastajan 3.1.2023 paikalla otetut valokuvat (Oheismateriaali 3).

Kunnasta on lähetetty sähköpostilla kysely 4.1.2023, jossa ELY:lle on viestitetty ilmoitetusta kiinteistön 426–405–128–40 edustalla tehdyistä ruoppauksista, jotka kuntaan toimitetun muistion mukaan hanke alun perin vaati vesilain mukaisen luvan. Samalla on tiedusteltu, onko ruoppaukselle haettu lupaa tai onko asiasta muuten keskusteltu ELY:n kanssa.

Sähköpostivastauksessaan 4.1.2023 ELY (Oheismateriaali 2) on ilmoittanut, että vesilain mukaista lupaa ko. hankkeelle ei ole olemassa ja ilmoittanut käynnistävänsä tarvittavat jatkotoimet asian osalta vesilain valvontaviranomaisena. Kunta ei toimi tässä asiassa vesilain mukaisena valvontaviranomaisena, vaan ELY-keskus. Tämän vuoksi asian käsittely kuuluu ELY-keskukselle. ELY-keskus on suorittanut kiinteistöllä maastokatselmuksen 8.2.2023, jossa kiinteistön omistaja on ollut paikalla. Tämä käy ilmi ELY-keskuksen selvityspyynnöstä 6.2.2023 (Oheismateriaali 4). ELY-keskus on käynnistänyt vesilain valvontaviranomaisena jatkotoimet tekemänsä maastokatselmuksen perusteella.

Elinympäristölautakunnan kokoukset eivät ole julkisia kokouksia (KuntaL § 101). Liperin kunnan hallintosäännön § 130 (HS voimaan 26.9.2023, edellinen hallintosääntö § 126) mukaan lautakunnan esittelijänä toimii tekninen johtaja. Hallintolain § 28 mukaan tekninen johtaja ei ole ollut esteellinen esittelemään ko. asiaa. Tekninen johtaja on tehnyt esittelyn asianmukaisesti. Teknisellä johtajalla ei ole ollut mitään perusteita epäillä asianosaisen väitettyä

rakennustarkastuspäällikön virkavelvollisuuksien laiminlyöntiä, joten laiminlyöntiepäily on lähinnä kanteluluonteista, eikä sille ole lainmukaista perustetta.

Elinympäristölautakunnan 15.8.2023 § 109 (Oheismateriaali 5) vastineessa oikaisuvaatimukseen teknisen johtajan hallintopäätöksestä on vastattu asianosaisen oikaisuvaatimuksessaan esittämiin väitteisiin. Kuntalain 134 § mukaan oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen käsittelee nimenomaan oikaisuvaatimuksen ja vastaa oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Lautakunnan § 109 esittelytekstistä käy ilmi (Oheismateriaali 5), että asianosaiselle on vastattu kaikkiin hänen lähettämiinsä tietopyyntöihin ja kaikki kyseistä ruoppausasiaa koskevat asiakirjat on toimitettu hänelle, paitsi kiinteistöllä 426–405–128–40 tehdyistä ruoppauksista tekstiviestin lähettäneen henkilön yhteystietoja (nimi, puhelinnumero) ei ole luovutettu.

Perustelut henkilötietojen luovuttamatta jättämisestä käyvät ilmi teknisen johtajan päätöksestä 19.6.2023 § 6 (Oheismateriaali 1) ja elinympäristölautakunnan vastineesta oikaisuvaatimukseen 15.8.2023 § 109 (Oheismateriaali 5). Elinympäristölautakunta on tehnyt päätöksensä lainmukaisesti eikä ole millään tavoin laiminlyönyt päätöksentekovelvollisuuttaan. Asianosaisen viittaukset teknisen johtajan tai rakennustarkastuspäällikön virkavelvollisuuden rikkomisepäilyistä ovat lähinnä kanteluluontoista eikä niille ole lainmukaista perustetta.

Kyseessä oleva ruoppausasia on edennyt toimivaltaisessa viranomaisessa siten, että Pohjois-Karjalan ELY-keskus vaatii, että Itä-Suomen aluehallintovirasto velvoittaa vesilain (587/2011, VL) 14 luvun 4 §:n nojalla tilan Heporanta (426-405-128-40) omistajan sakon uhalla poistamaan Heposelän vesi- ja ranta-alueelle sijoitetun kokonaismassan, joka sisältää ruoppaus- ja kaivumassoja. Läjitetyt massat on poistettava ennen läjitystä vallinneeseen luontaiseen pinnan tasoon saakka ja ne on veloitettava siirrettävän soveliaaseen paikkaan maa-alueelle siten, ettei niistä huuhtoudu samentumista aiheuttavia maa-aineksia takaisin vesistöön, eli ylivedenkorkeuden yläpuolelle. Liperin kuntaan on tullut 31.8.2023 lausuntopyyntö liittyen kyseiseen hallintopakkehakemukseen (Oheismateriaali 6).

2. Teknisen johtajan hallintopäätös § 10 / 2023

Asianosainen on tehnyt valituksen Liperin kunnan teknisen johtajan päätöksestä 30.8.2023 § 10/2023 hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on lähettänyt kuntaan 21.9.2023 (Dnro 1829/03.04.04.01/2023) lausunto- ja asiakirjapyyntö, johon vastataan erikseen.

3. Kunnanhallituksen kokouksen Ajankohtaiset ja ilmoitusasiat kohtaan 21.8.2023 § 160. Vaatimukset kunnanhallituksen asiakirjoista ja kokousesittelyistä.

Kunnanhallitus käsittelee ja keskustelee Ajankohtaiset ja Ilmoitusasiat pykälässä esimerkiksi valmisteluun tulossa olevia tai muita ajankohtaisia asioita, jotka merkitään tiedoksi eikä niihin ole muutoksenhakuoikeutta, joten niistä ei lähetetä pöytäkirjanotteita. Kunnanjohtaja kunnanhallituksen esittelijänä esittelee asiat suullisesti, joten esittelystä ei muodostu dokumentteja tai asiakirjoja. Kunnanhallituksen kokoukset ovat suljettuja kokouksia. Kokouksissa käydyt keskustelut eivät ole julkisia (Kuntal § 101).

Kunnanhallitukselle on viety tiedoksi ja kunnanhallitus on kokouksessaan 19.6.2023 § 153 merkinnyt tiedoksi teknisen johtajan 19.6.2023 § 6/2023 tekemän päätöksen. Kunnanhallitus on kokouksessaan 21.8.2023 § 150 pykälässä Ajankohtaiset ja ilmoitusasiat merkinnyt tiedoksi asianosaisen suoraan kunnanhallituksen jäsenille sähköpostilla 18.8.2023 lähettämän kirjelmän. Samalla se on todennut, että muutoksenhaku elinympäristölautakunnan päätökseen 15.8.2023 § 109 on otteen mukaisesti Itä-Suomen hallinto-oikeuteen ja että kunnanhallitus ei käytä otto-oikeutta elinympäristölautakunnan päätökseen 15.8.2023 § 109. Muilta osin kirjelmät ovat lähinnä kanteluluonteisia.

Asianosainen viittaa elinympäristöpalveluiden viranhaltijan, rakennustarkastuspäällikön laiminlyönteihin asianosaisen ruoppausasiassa. Asianosaisen asia on kokonaisuudessaan ollut elinympäristölautakunnan käsitellyssä. Sähköpostiviestit ovat tulkittavissa lähinnä kanteluluonteisiksi. Toimivaltainen viranomaisen vesilain piiriin kuuluvassa ruoppausasiassa on ELY-keskus.

Asianosaisen kohdassa 3. esittämät vaatimukset eivät suoranaisesti liity valituksen kohteena olevaan asiaan ja ovat lähinnä kanteluluonteisia.

Asianosainen väittää, että hänen asiansa käsittelyyn ovat vaikuttaneet kirjaamisepäselvyydet:

Asianosaiselle on annettu selvitys (Oheismateriaali 7) kirjaamon toiminnasta vastauksessa tietopyyntöön 24.8.2023. Vastaus on annettu tiedoksi myös elinympäristölautakunnan puheenjohtajalle ja 24.8.2023 annetusta vastauksesta käy myös ilmi, että lautakunta ei ole ottamassa asiaa uudelleen käsiteltäväksi.

Lisäksi todetaan, että Liperin kunnassa on käytössä Dynasty 10 asianhallintajärjestelmä, jonka avulla rekisteröidään tiedonhallintalain

(906/2019) mukaisesti vireille saapuneet ja kunnan itsensä vireille panemat asiat käsittelyvaiheeseen. Jokaisesta kunnan kirjaamoon saapuneesta sähköpostiviestistä lähtee automaattinen sähköpostin vastaanottoviesti, jossa kerrotaan, että viesti on vastaanotettu Liperin kunnan kirjaamossa ja että se toimitetaan edelleen asiaa hoitavalle taholle. Lisäksi pyydettyäessä ilmoitetaan erillisellä, kirjaamon henkilökunnan kirjoittamalla sähköpostiviestillä asian kirjaamisnumero. Asianosaisen tapauksessa asian avaukset on kirjattu samalle kirjaamisnumerolle; näin takaamme asian kokonaisuuden eri käsittelyvaiheet kunnan vi-ranomaisissa ja eri toimenpiteiden säilyvyyden eheänä ketjuna. Asian luonteesta riippuen annetaan tieto asian käsittelyajasta, mikäli käsittelyaika esim. tietopyynnöstä on pidempi kuin 14 vrk (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999 14 §). Kirjaamo toimittaa asiakirjan käsiteltäväksi sille viranhaltijalle tai toimielimelle, jolle kyseinen asia Liperin kunnan hallintosäännön nojalla kuuluu. Siten on menetelty myös asianosaiselta tulneiden sähköpostiviestien, ym. kirjaamisessa. Näin ollen kunnan kirjaamisvelvollisuutta ei ole laiminlyöty.

4. Vaatimukset kunnanjohtajan laiminlyöntiepäilyistä

Asianosainen viittaa elinympäristöpalveluiden viranhaltijan, rakennustarkastuspäällikön laiminlyönteihin asianosaisen ruoppausasiassa. Kunnanjohtaja ei ole rakennustarkastuspäällikön esihenkilö. Asianosaisen asia on kokonaisuudessaan ollut elinympäristölautakunnan käsiteltyssä, ei muissa lautakunnissa tai kunnanhallituksessa. Asianosainen on lähettänyt kunnanjohtajalle sähköpostiviestiä muun muassa 25.5.2023 sekä useita muita sähköpostiviestejä kopiona. Sähköpostiviestit ovat tulkittavissa lähinnä kanteluluonteisiksi. Kunnanjohtaja ei ole havainnut tai saanut tietoa elinympäristöpalveluiden viranhaltijoiden toiminnassa väitetyistä väärinkäytöksistä tai hänellä ei ole ollut muutenkaan aihetta puuttua viranhaltijoiden toimintaan. He ovat toimineet lainmukaisesti.

Asianosaisen kohdassa 4. esittämät vaatimukset eivät liity suoranaisesti valituksen kohteena olevaan asiaan ja ovat lähinnä kanteluluonteisia.

Oikaisusta ja sovittelusta kieltäytyminen kunnassa

Asianosaisen esittämät väitteet oikaisusta ja sovittelusta kieltäytymiselle eivät liity valituksen kohteena olevaan asiaan ja ovat lähinnä kanteluluonteisia.

Asianosaisen väitetyt kunnanvirastossa olevat rakenteellinen korruptio eli virkaurakorruptio, suosinta ja suosikkijärjestelmän ylläpito, lakien ja määräysten kiertäminen, tosiasioiden vääristely, huonon hallinnon suojeleminen ja salailu, velvollisuuksien laiminlyönti ja asioiden viivyttely ja

tutkintasotku väärästä ilmiannosta ovat täysin kanteluluonteisia väittämiä, joilla ei ole lainmukaisia perusteita eivätkä ne liity valituksen kohteena olevaan asiaan.

Valmistelija	Tekninen johtaja
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunnan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, lautakunta ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen, millä perusteella valitus esitetään hylättäväksi. Muilta osin valituksessa esiin tuodut asiat ovat lähinnä kanteluluonteisia ja esitetään, että ne jätetään tutkimatta, mikäli ne tutkitaan, esitetään ne hylättäväksi perusteettomana.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus
Ote	Itä-Suomen hallinto-oikeus